

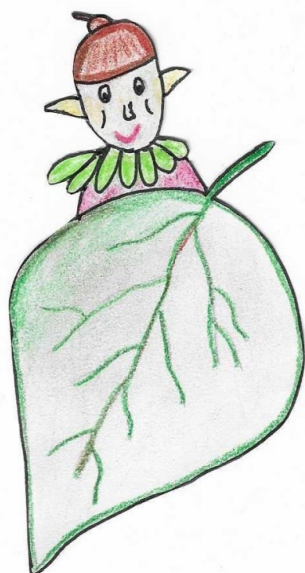

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
J. A. KOMENSKÉHO
FULNEK, ČESKÁ 339, p. o.

U SKŘÍTKŮ

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ S PRVKY MONTESSORI PEDAGOGIKY

Příloha č. 4 – Přípravná třída

1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Škola hrou nově č. j. ZSJAK-F/2022/371

Příloha č. 1 – minimální výstupy (vzdělávání žáků s LMP);

Příloha č. 2 – vzdělávání žáků se středně těžkým MP;

Příloha č. 3 – vzdělávání žáků s těžkým mentálním a souběžným postižením, více vadami;

Příloha č. 4 – přípravná třída

Příloha č. 5 – Školní družina a Školní klub

Údaje o škole: Základní škola J. A. Komenského FULNEK,
Česká 339, příspěvková organizace
ředitelka: Mgr. Barbora Veseleňáková
koordinátor ŠVP: Mgr. Vilma KLEVAROVÁ

telefon: 556 741 024, 731 176 104

Fax: 556 741 024

E-mail: zsjak@seznam.cz

Datová schránka: kmxmmvd

IČO: 452 15 359

IZO Základní škola: 102 244 073

IZO Školní družina a Školní klub: 119 800 365

IZO Školní jídelna: 103 068 911

Zřizovatel: Město Fulnek
právní forma: obec, IČO: 00297861
Komenského náměstí 12, 742 45 FULNEK
telefon: 556 770 880
E-mail: meu@fulnek.cz

Platnost dokumentu: ŠVP pro ZV ŠKOLA HROU NOVĚ ZŠ J. A. Komenského, platný od 1. září 2022

ředitelka školy

OBSAH

2	OBECNÁ CHARAKTERISTIKA PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY	4
3	CHARAKTERISTIKA ŠVP	4
4	PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	7
5	VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	11
6	EVAULAČNÍ ČINNOSTI.....	21

2 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA PŘÍPRAVNÉ TŘÍDY

Přípravná třída je umístěna v budově Základní školy J. A. Komenského Fulnek, Česká 339. Prostory třídy jsou vybaveny nábytkem odpovídajícím funkčností potřebám dětí. Vybavení třídy je postupně doplňováno. K výuce jsou využívány Montessori pomůcky, puzzle, skládačky, vzdělávací hry, didaktické pomůcky, knihy a hudební nástroje. Ve třídě se nachází tabule s dataprojektorem. Nedílnou součástí je travnatá plocha sloužící jako zahrada se záhony na pěstování zeleně. K dispozici mají děti dvě tělocvičny, školní hřiště, keramickou dílnu. Zdejší žáci mohou využívat školní družinu, jídelnu.

Kapacita třídy činí maximálně 15 dětí – děti po odkladu školní docházky a děti, u kterých se předpokládá, že návštěva přípravné třídy dorovná jejich vývoj.

Děti jsou přijímány na základě žádosti zákonného zástupce, na doporučení PPP a po vydání rozhodnutí o přijetí ředitelky školy.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Školní vzdělávací program vychází z RVP PV. Podmínky vzdělávání přípravné třídy se slučují s podmínkami základního vzdělávání, se ŠVP základní školy a principy pedagogiky Marie Montessori, které promyšleně směřují k naplnění klíčových kompetencí dětí.

Program vychází z naší snahy budovat vztahy mezi dětmi na bázi vzájemného respektu a tolerance. Podporovat samostatnost a sebeúctu. Cílem je také zdravý, fyzický a psychický vývoj dětí a jejich bezpečnost.

Prioritou je/jsou:

- Všeobecný přehled o světě a společnosti (vzhledem k věku)
- Sebeobslužné a hygienické návyky
- Kvalitní řečový projev dítěte, dobrá slovní zásoba
- Fyzická, duševní a psychická pohoda
- Rozvoj vlastních hodnot • Ochrana před nemocí či úrazem
- Možnost relaxace
- Vštěpování mravních hodnot
- Úspěšný přechod do 1. třídy
- Získávání kompetencí daných RVP – PV

Formy a metody práce

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, a to formou spontánních i řízených aktivit. V předškolním vzdělávání je kladen důraz na tematické vzdělávání. To, čemu se mají naučit, by jim mělo být předkládáno ve vazbě k tomu, co je obklopuje, co vidí, co prožívají, s čím se setkávají. Děti se tak snaží rozumět sobě i okolnímu světu.

V didakticky cílené činnosti je plněn konkrétní vzdělávací cíl formou záměrného i spontánního učení, toto učení je založeno na aktivní účasti dítěte, smyslovém vnímání, prožitkovém a interaktivním učení, preferovány jsou hravé a tvořivé činnosti. Vzdělávací činnost je zpracována do integrovaných bloků (témat) a je založena na metodách přímých zážitků, využívá dětské zvědavosti a potřeby objevovat, vede děti k individuální práci, probouzí v nich aktivní zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat a objevovat, ale i ukázat, co všechno už dítě samo umí, zvládne a dokáže, nepředkládá jim

jen hotové návody, ale naopak umožňuje hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem.

Program obsahuje pět oblastí, které respektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, učení a zrání. Vzdělávací program je zpracován v podobě integrovaných bloků, které pedagog naplňuje obsahem podle potřeb dětí a aktuální situace ve třídě. Základní náplň je dána dílčími vzdělávacími cíli RVP pro předškolní vzdělávání. Obsah vzdělávacích oblastí je zařazován do různých integrovaných bloků různou měrou podle náplně integrovaného bloku a potřeb dětí. Jednotlivé integrované bloky mají časovou dotaci vždy 1 – 1,5 měsíce dle uvážení pedagoga a potřeb dětí. Témata integrovaných bloků kopírují dění v přírodě i ve společnosti během roku tak, aby na sebe bloky nenásilně navazovaly a propojovaly každodenní život dítěte, rodinné a společenské rituály, dění v přírodě i ve společnosti. Jednotlivé bloky respektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, učení. Jednotlivé oblasti vzdělávání jsou rozlišeny na základě vztahů, které si dítě postupně utváří k sobě samému, k druhým lidem i k okolnímu světu.

Vycházíme z nám blízké pedagogiky Marie Montessori, která dospěla k závěru, že dítě se nejpřirozeněji a nejefektivněji vyvíjí skrze vlastní tvořivost, nikoli proto, že ho to dospělí učí.

Formy

- práce s pomůckami Marie Montessori
- individuální, skupinové nebo kolektivní
- pohybové vyžití, společné oslavy a slavnosti, kulturní představení, vycházky, výlety, společné akce s rodiči

Prostředky

- Montessori pomůcky, pohybové aktivity, praktické činnosti, tvořivá dramatika, divadlo, pozorování, experimentování, pokusy, práce s různými materiály, knihy

Pedagogické zásady naší práce

- Vnímáme roli učitele jako pozorovatele, rádce a partnera. V Montessori škole je aktivní především dítě, učitel se stahuje do pozadí.
- Respektujeme a vážíme si každého dítěte, s jeho individuálními a osobními potřebami
- Respektujeme možnosti a schopnosti každého dítěte (tempo, časovou potřebu), senzitivní období, polarizaci osobnosti (související pojmy)
- Umožňujeme dítěti vědomosti a dovednosti získat prostřednictvím vlastní zkušenosti, využíváme názorných a praktických metod, používáme dostatek materiálů a pomůcek, volíme metody s přímou účastí dítěte.
- Vytváříme pro děti prostředí plné důvěry, pochopení, využíváme neformální autority učitelky, jsme důslední při dodržování pravidel a zásad bezpečnosti dítěte. Dáváme dítěti možnost, aby se v adekvátních situacích demokraticky rozhodovaly, podporujeme schopnost vyjádřit svůj názor, obhájit se
- Místo hodnotícího srovnávání dětí podporujeme respekt, spolupráci a radost
- Možností svobodné volby činnosti v rámci dohodnutých pravidel vedeme k zodpovědnosti.
- Dítě si volí - co, kde, kdy, s kým pracuje Učitel - předvádí pomůcku, pozoruje, reaguje na chování, koordinuje činnost dětí - dle pozorování připravuje prostředí pro další rozvoj dítěte
- Soustavně a cíleně se vzděláváme, rozvíjíme pedagogické dovednosti a komunikační schopnosti. Využíváme touhy dítěte po poznání a chuti se zúčastnit zajímavých činností, hledáme přitažlivé motivace.

Související pojmy

Připravené prostředí:

- speciální didaktický materiál, uložený dle určitého systému a přístupný vždy dítěti, otevřené police, přehledné a přizpůsobené dítěti
- Uložení a užívání pomůcek postupuje od jednoduchého ke složitějšímu, pomůcky jsou v jednom exempláři, mají daný účel a zabudovanou zpětnou vazbu.
- esteticky upravené, čisté a klidné prostředí školy

Připravený učitel: „Musíme se učit a být ochotní se nechat vést, jestliže se chceme stát dobrými učiteli.“ M.Montessori

- pracuje na svém osobnostním i profesním růstu
- je dítěti partnerem a pomocníkem
- umí projevit lásku
- je vstřícný, velmi trpělivý a klidný
- pomáhá dítěti s výběrem činnosti, když se nudí nebo když není schopno se samostatně rozhodnout
- pomáhá dětem, které o pomoc požádají
- vede dítě k vlastní odpovědnosti
- je pozorovatelem
- upozaduje sám sebe

Senzitivní fáze:

- dítě je v některých obdobích svého života zvláště vnímavé, pro věc zaujaté a připravené osvojit si určité schopnosti velmi jednoduše
 - tato období trvají jen určitou dobu a pak se nenávratně zakončí, ať už jsou využita nebo ne
 - člověk se už nikdy nic tak lehce nenaučí jako právě v těchto obdobích
- Průběh senzitivní fáze:
- pomalý začátek
 - vrchol (je snadno postřehnutelný)
 - pomalé odeznívání

Absorbující duch:

- dítě má schopnost vše, co ho obklopuje „nasávat lehce jako houba vodu“, na rozdíl od dospělých se toto vstřebávání děje volně a nevědomě

Polarita osobnosti:

- maximální soustředěnost na určitou práci
- dítě nemá být rušeno a má mít prostor pro dokončení své práce

Trojstupňová výuka:

- 1) pojmenování učitelem spojené s ukázkou (označení konkrétního předmětu)
- 2) fáze procvičování (dítě přiřazuje předmět, obrázek k pojmu – varianty cvičení)
- 3) aktivní ovládnutí - dítě samo pojmenovává (učitel dává otázky)

Izolace jedné vlastnosti

- zkoumaná vlastnost je zřetelná, snadno postižitelná (hmatové destičky – hladká x hrubá)
- v další fázi se vlastnost odstupňuje, kontrast se zmenšuje (hladká – drsnější – hrubá)

Elipsa:

- slouží ke cvičení psychické a fyzické rovnováhy, ticha, k vnitřnímu zklidnění, ke koncentraci pozornosti, trpělivosti
- slouží k vzájemné komunikaci – děti zde mohou vyjadřovat své zážitky, představit svůj výrobek, společně zde vytváříme pravidla soužití, hovoříme a diskutujeme na různá témata, děti zde mohou vyjádřit své názory

Práce s chybou

Chyba je vnímána jako přirozený mezikrok při řešení problémů, jeden ze zdrojů poznávání. Učitel dítě nehodnotí, ale vede k tomu, aby si mohlo samo chybu najít a zvolilo nový pokus.

Napomáhá tomu didaktický materiál obsahující kontrolní prvky:

- mechanická kontrole
- opakování cvičení, které vede ke zdokonalování
- porovnání s předlohami

„Slyším a zapomenu, vidím a zapamatuji si, udělám a pochopím“.

Umožňujeme dětem prožít aktivní a šťastné dětství tím, že jim vytváříme přátelské prostředí bez zbytečného spěchu, nabízíme smysluplné činnosti, umožňujeme svobodnou volbu - podporujeme vnitřní motivaci k radostnému objevování světa – radost ze vzdělávání - vedeme k samostatnosti a odpovědnosti za své myšlení a jednání - rozvíjíme schopnost spolupráce, respektu a citu pro pospolitost.

4 PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Věcné, pedagogické a personální podmínky

- Přípravná třída se nachází v přízemí budovy školy. Nachází se zde také první stupeň ZŠ. Třída je vybavena kobercem, stavebnicemi, nábytkem. Ve výukové třídě jsou pracovní stoly i židle odpovídající výšce dětí. Jsou zde skříňky sloužící k uložení pomůcek a her.
- Vybavení Montessori pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku a je pravidelně doplňováno a obměňováno.
- Výuku v přípravné třídě zajišťuje kvalifikovaný pedagog. Spolupracuje s dalšími zaměstnanci školy, především s vyučujícími v 1. ročníku, výchovným poradcem, mimo školu s pracovníky pedagogicko-psychologické poradny.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy.

Vedení dokumentace

- Pro přípravnou třídu je vedena třídní kniha.
- Všichni žáci mají v osobní dokumentaci přihlášku do přípravné třídy se základními daty, rozhodnutí o zařazení do přípravné třídy, psychologické vyšetření.
- Třídní učitelka vede průběžně hodnocení jednotlivých žáků (diagnostiku žáka), na jeho základě pak na závěr pololetí provádí hodnocení celkové.

Životaspráva

- Je zajištěn pitný režim – dle potřeb dětí.
- Děti mají možnost stravovat se ve školní jídelně spolu s ostatními žáky školy.

- Děti nenutíme do jídla, ale snažíme se, aby všechno nejprve ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování. Samy si rozhodnou, kolik jídla sní a jestli si jídlo přidají.
- Děti jsou vedeny k samostatnosti při stolování (částečně se podílí na přípravě svačiny, mažou pomazánku, nalévají si samy polévku), učitel poskytuje vzor správného stolování.
- Strava je v souladu s platnou legislativou a normami.
- Respektují se individuální požadavky (potravinové alergie dítěte, atd...).
- Pro optimální tělesnou pohodu zajišťujeme dětem po obědě relaxaci a klid.
- Děti mají dostatek volného pohybu nejen venku, ale i v interiéru školy. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivit a odpočinku.

Hygienické podmínky

- Do školy jsou přijímány děti zdravé.
- Učitelka nesmí podávat dětem jakékoliv léky, pouze ve výjimečných případech po konzultaci s ředitelkou a doloženou lékařskou zprávou.
- Při náhlém onemocnění dětí či úrazu dítěte, učitelka zajistí potřebnou péči a okamžitě informuje rodiče.
- Jsou respektovány individuální potřeby dětí.
- Přípravná třída má vytvořený denní režim, kde se objevují pravidelné činnosti. Režim reaguje na možnosti každého dítěte, na jeho potřeby a přání.
- Je zajištěn odpočinek, který střídá aktivní pracovní chvíle. Dbá se na dostatek volného pohybu, střídají se klidové činnosti s pohybovými, učitelka dbá na tělesnou pohodu dětí.

Psychosociální podmínky

- Děti mají stejná práva, povinnosti, možnosti, ve škole je vytvořeno prostředí vzájemné důvěry, úcty, ohleduplnosti, empatie a spolupráce, prostředí, ve kterém se mají děti rády.
- Podporuje se sebedůvěra dítěte, převažuje kladné hodnocení, pochvala.
- Jsou jasně vymezená pravidla chování ve skupině, která se děti učí chápat, respektovat a přijmout za své. Tak, aby svou osobní svobodou neomezovalo svobodu druhých lidí.
- Organizace dne vychází a reaguje na potřeby dětí. Děti mají velký prostor pro individuální činnost (pomůcky M.M.). Činnosti jsou různorodé a zaměřené tak, aby děti mohly pracovat samostatně, v menších či větších skupinách.
- Děti mají dostatečný časový prostor na adaptaci v novém neznámém prostředí.
- Pedagogičtí pracovníci jsou svým jednáním a komunikací dětem kladným příkladem.

Spolupráce s rodiči

- Na začátku školního roku jsou svoláni zákonní zástupci na třídní schůzku, kde jsou seznámeni se školním řádem a jsou informováni o dění v přípravné třídě.
- Rodiče jsou průběžně informováni o dění v přípravné třídě – nástěnka, informace v ŽK, e-mail. Důležité informace o akcích rodiče získávají prostřednictvím letáčku, webových stránek školy či ústním podáním p. učitelky.
- Rodiče mají možnost kdykoliv si domluvit individuální schůzku podle potřeby či využít konzultačních hodin pedagoga.
- Spolupráce s rodiči funguje na základě partnerství. Usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení, respekt a ochotu spolupracovat.
- V zájmu pochopení vyžadujeme od rodičů účast na vstupní schůzce o metodách práce dle metody Montessori a doporučujeme související semináře, literaturu.
- Snažíme se podporovat rodinnou výchovu a pomáhat rodičům v péči o dítě.
- Chráníme soukromí rodiny a zachováváme mlčenlivost.

Naplňování klíčových kompetencí dětí

Klíčové kompetence jsou cílovou kategorií, vyjádřenou v podobě **výstupů, jsou to soubory předpokládaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot** důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého dítěte. Jejich pojetí i obsah vychází z hodnot přijímaných společností a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence přispívají ke vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu člověka a k posilování funkcí občanské společnosti.

Kompetence představují soubory **činnostně zaměřených a prakticky využitelných výstupů**, které se propojují a doplňují, čímž se postupně stávají složitější a tím i využitelnější (univerzálněji použitelné). Jejich osvojování je proces dlouhodobý a složitý, který začíná v předškolním vzdělávání, pokračuje v základním a středním vzdělávání a postupně se dotváří v dalším průběhu života.

Kompetence k učení

- Nabízí dítěti takové metody, postupy práce, které jej vedou k tomu, že soustředěně pozoruje a všímá si souvislostí, experimentuje, používá jednoduché pojmy, znaky, symboly.
- Dítě uplatňuje nabyté zkušenosti v praktickém životě.
- Dítě se seznamuje s elementárními poznatky o světě lidí, kultury, přírody, techniky a orientuje se v prostředí, ve kterém žije.
- Dítě samostatně uvažuje, samo si klade otázky a hledá na ně odpovědi, dokáže si všimnout změn kolem sebe a rozumí jim.
- Dítě má touhu po vědění, vědomě vyvíjí úsilí, dokáže se soustředit a záměrně si zapamatovat, dokončí započatou činnost.
- Snaží se ohodnotit svůj výkon, ale i výkon druhých dětí ve třídě.

Kompetence osvojené v Montessori vzdělávacích oblastech se shodují s klíčovými kompetencemi RVP PV: **Kompetence k učení** – Montessori materiál, nabídka zajímavých témat a smysluplných činností vedou děti k radostnému objevování světa kolem sebe. Dítě se chce aktivně účastnit dění, poznávat i učit druhé, je schopné odhadnout své síly a ocenit svou práci.

Kompetence k řešení problémů

- Dítě rozpoznává problém, dokáže jej pochopit, řešit a vyřešit ten, na který stačí, samostatně řeší jednoduchý problém, vymýšlí nový postup při řešení, učí se postupovat od jednoduchého k složitějšímu, postupuje cestou pokusu a omylu.
- Dítě řeší dostatek modelových situací, na kterých si může zkusit řešení problému a správnost svého rozhodnutí.
- Dítě má prostor pro obhájení svého rozhodnutí.
- Nevyhýbá se problému, snaží se nalézt řešení.
- Nebojí se chybovat.

Kompetence osvojené v Montessori vzdělávacích oblastech se shodují s klíčovými kompetencemi RVP PV:

Kompetence k řešení problémů – vedením dítěte k samostatnosti, zodpovědnosti a vytrvalosti si dítě osvojuje návyky potřebné k řešení překážek ve vzdělávání i k řešení běžných životních situací. Dítě je schopné citlivě vnímat okolí, dodržovat společně utvořená pravidla, pomoci kamarádovi. Nebojí se zkoušet nové věci, používá logické postupy, osvojilo si matematické představy. Využíváme Montessori materiál, běžné situace v ZŠ, dialog.

Kompetence komunikativní

- Dítě smysluplně hovoří ve větách, dokáže vést dialog, zvládá vyjádřit své myšlenky, sdělení, prožitky, pocity a nálady a to různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými, atd.), dokáže klást otázky a odpovědi, porozumí slyšenému.

- Pomocí metod a postupů práce si dítě průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu, kterou potom aktivně dokáže použít k dokonalejší komunikaci s okolím. - Zdokonaluje si osvojování dovedností předcházejících čtení a psaní.
- Děti komunikují mezi sebou ve třídě či na veřejnosti, dokáží komunikovat bez zábran a ostychu.
- Používá informativní a komunikativní prostředky (knihy, encyklopedie, PC, audiovizuální techniku, telefon,...).

Kompetence osvojené v Montessori vzdělávacích oblastech se shodují s klíčovými kompetencemi RVP PV:

Kompetence komunikativní – dítě má možnost svobodného projevu v rámci pravidel při společné i individuální práci. V komunikaci s druhými dokáže vyjádřit své myšlenky, projevit pocity a nálady. Je schopné smysluplného dialogu, rozšiřuje si průběžně slovní zásobu, zvládá průpravná cvičení pro čtení a psaní. (Dialog při skupinové práci, denní komunikace mezi dětmi i dospělými – správný vzor učitele, cílená jazyková činnost, práce s pomůckami Montessori)

Kompetence sociální a personální

- Dítě se samostatně rozhoduje, vytváří si vlastní názor a umí jej vyjádřit.
- Spolupracuje ve skupině, respektuje názor druhých a také zdravě prosazuje sebe sama.
- Dítě je za své činy zodpovědné, nese důsledky, rozpoznává nevhodné chování, nespravedlnost, ubližování, agresivitu či lhostejnost.
- Pomáhá slabším, je ohleduplný k druhým.
- Je obezřetné při kontaktu s neznámými lidmi nebo v neznámých situacích.
- Zúčastňuje se některých rozhodnutí společně s pedagogem.
- Dítě dodržuje předem dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim.

Kompetence osvojené v Montessori vzdělávacích oblastech se shodují s klíčovými kompetencemi RVP PV:

Kompetence sociální a personální – dítě je schopné se samostatně rozhodovat a je si vědomé důsledků svého jednání. Uvědomuje si potřeby své i ostatních, umí je vyjádřit i bránit. Zdravá sebedůvěra mu umožňuje být tolerantní k druhým, dokáže pomoci slabším. Napomáhají tomu cvičení ticha a komunitní kruh na elipse, správný vzor učitele, společné činnosti.

Kompetence činnostní a občanské

- Dítě dokáže své hry a činnosti plánovat, organizovat, řídit a vyhodnotit, umí odhadnout rizika svých nápadů a přizpůsobuje se daným okolnostem, má možnost se svobodně rozhodnout o tom co dělá, ale také nese za své činy odpovědnost.
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, uvědomuje si důsledky vlastních činů a chápe, že není jedno, v jakém prostředí žije.
- Chrání své zdraví a bezpečí své i druhých.
- Spoluvytváří pravidla soužití mezi sebou v kolektivu, uvědomuje si práva a vzájemné respektování lidí.

Kompetence osvojené v Montessori vzdělávacích oblastech se shodují s klíčovými kompetencemi RVP PV:

Kompetence činnostní a občanské – souhrn denních aktivit v naší ZŠ učí dítě vnímat dění kolem sebe. Dítě je schopné pečovat o sebe i své okolí, dbá na své zdraví, není mu lhostejné prostředí, kde pobývá. Chápe a spoluvytváří pravidla příjemného soužití s ostatními. Je zodpovědné ve svém jednání, umí si zorganizovat svou činnost, dokončit ji i zhodnotit výsledek. Respektuje druhé.

Tyto kompetence dítě získává, propojuje a využívá v pěti vzdělávacích oblastech v RVP PV nazvaných:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

5 VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Obsah třídního vzdělávacího programu představuje hlavní prostředek vzdělávání dítěte v přípravné třídě a je vymezen a zpracován tak, aby sloužil k naplňování vzdělávacích záměrů a dosahování vzdělávacích cílů. Je pouze orientační, doporučující, v průběhu školního roku je upravován a přizpůsobován individuálním potřebám a možnostem dětí. Vychází z potřeb dětí ve třídě. Je rozdělen orientačně do okruhů a rozdělen na typy činností, které se navzájem prolínají dle potřeby.

Okruhy učiva:

- Utváření a upevňování kulturně sociálních hygienických návyků
- Rozumová výchova – (je rozdělena na oblast jazykovou a komunikativní, oblast matematických představ, oblast rozvoje poznání)
- Hudební výchova
- Výtvarná výchova
- Pracovní výchova
- Tělesná výchova

Harmonogram dne

6:00 – 7:40 – Ranní družina

7:40 – 8:00 – Příchod dětí

8:00 – 8:45 – Hygiena, svačinka, elipsa

8:45 – 9:40 – 1. Blok – téma týdne

9:40 – 10:00 – Hygiena, svačina, relaxace

10:00 – 10:55 – 2. Blok – pobyt venku, činnosti na dané téma

10:55 – 11:40 – Hygiena, oběd

11:40 – 12:00 – Vyzvedávání dětí

12:00 – 13:00 – Zájmové činnosti dětí, hry, individuální práce s jednotlivými dětmi, odpočinek

Jednotlivé činnosti mohou být pozměněny vzhledem k pracovnímu tempu, uspokojení a zájmu dětí.

TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM (dále jen TVP)

Obsah vzdělávání je uspořádán do měsíčních tematických bloků, které se bezprostředně dotýkají ročních období a dále se dělí na integrovaná týdenní témata. Specifické cíle a záměry jsou propojeny a naplňovány každodenními činnostmi. Týdenní témata obsahují nabídku plánovaných řízených činností, ale i činností spontánních. Lze je upravovat a přizpůsobovat dle možností a schopností žáků a jejich rozvoje.

TVP obsahuje:

Název, téma měsíčního bloku

Vzdělávací cíle (co je smyslem, jaký přínos očekáváme, jaké poznatky, dovednosti či postoje chceme u dětí rozvíjet)

Název dílčího týdenního okruhu (podtéma) a okruhy činností

Vše lze upravovat a používat podle potřeb a možností dětí během jednotlivých měsíčních bloků.

PODZIM

Měsíc září: „MOJE ZÁKLADNÍ ŠKOLA – MOJE PŘÍPRAVNÁ TŘÍDA“

1. týden: Poprvé v přípravné třídě
2. týden: Já a moji kamarádi
3. týden: Na zahradě a na poli
4. týden: Zahrada – ovoce a zelenina

Vzdělávací cíle:

Cílem tohoto bloku je probudit v dětech touhu po seznamování s ostatním spolužáky, lidmi, kteří jsou součástí školy, potažmo schopnost žít ve společnosti, účastnit se společenského dění, pracovat, nalézat nové kamarády, nová přátelství. Seznámit se s novými dětmi, jejich jmény, poznat svoji značku i značku svého kamaráda, postarat se o své věci, upevňovat a rozvíjet sebeobsluhu, umět rozdělit děti na skupiny děvčat a chlapců, vyčíslit jejich počet, seznámit se s prostorami školy a orientovat se v ní bezpečně, při vycházkách trénovat svůj orientační smysl, pozorovat známá místa, důležité body v blízkém okolí, naučit se bezpečně přecházet silnici a chovat se bezpečně a ekologicky v přírodě, vytvářet si kladný vztah ke světu, esteticky vnímat krásy krajiny, rozvíjet schopnost dívat se kolem sebe, hledat krásy končícího léta a začínajícího podzimu, poznat a pojmenovat různé druhy zeleniny a ovoce a umět využít přitom své smysly, všimnout si chování lidí a posuzovat správnost, rozvíjet výtvarné, hudební a dramatické dovednosti spojené s podzimem (barvy, básničky, říkadla, pohádky k podzimu), rozvíjet hrubou i jemnou motoriku (správný úchop tužky, přítlak a uvolnění), umět slovně vyjádřit svůj názor, postoj k daným tématům, dělit krátká slova na slabiky.

Měsíc říjen: „BARVY PODZIMU“

1. týden: Stromy kolem nás
2. týden: Domácí zvířata
3. týden: Z pohádky do pohádky
4. týden: Dopravní prostředky

Vzdělávací cíle:

Cílem říjnového bloku je umět si utvářet představu o změnách v přírodě, které se týkají podzimu na základě vlastního pozorování a zkušeností, chápat vztah mezi přírodou a změnami počasí v tomto ročním období a jejich vzájemný vliv a vliv na člověka samotného a jeho reakce na počasí při životosprávě, oblékání a obouvání, procvičovat zrakové vnímání při poznávání základních barev a dalších odstínů, poznat a pojmenovat některé druhy ovocných a okrasných stromů, rozvíjet tak slovní zásobu v této oblasti, umět projevit svá přání, vyjádřit své pocity a dojmy a to nejen při vycházkách a výtvarné tvorbě, pokusit se popsat jednoduchý děj. V oblasti hrubé motoriky je cílem získat takové pohybové dovednosti, které povedou ke zdokonalení

obratnosti a lepší koordinovanosti pohybů, jako je překonávání drobných překážek v přírodě i v tělocvičně, rozvíjet jemnou motoriku při práci s přírodninami, plastelínou, nůžkami. Získat poznatky o domácích zvířatech, umět je pojmenovat, rozlišit mláďata a dospělé jedince – rozvíjet podvědomí o chování ke zvířatům, nalézat spojení a poučení z pohádek s hlavními představiteli – zvířaty, umět reprodukovat a doplňovat krátký děj z poslechu a podle obrázků, získat podvědomí o existenci knihovny ve městě a jejím dětském oddělení díky pravidelným návštěvám a programům, potažmo při cestě do knihovny umět rozeznat a pojmenovat dopravní prostředky a základní dopravní značky, upevnit správné chování v silničním provozu.

Měsíc listopad: „SVĚT KOLEM NÁS“

1. týden: V lese
2. týden: Lidé, věci a předměty kolem nás
3. týden: Já a písnička
4. týden: Mikuláš – lidové tradice

Vzdělávací cíle:

V listopadovém bloku bude vzdělávacím cílem seznámení s mimoměstskou přírodou, lesními zvířaty a rostlinami, naučit se rozeznávat a pojmenovávat jednotlivé živočichy včetně jejich partnerů a mláďat, získat vědomosti o jejich životě v lese a o tom jak se v takovém prostředí chovat, nalézt pozitivní vztah k přírodě (sběr kaštanů a žaludů), seznamovat se s planetou Země, rozvíjet podvědomí o Zemi, živé a neživé přírodě, dalším cílem je naučit se chovat ke svému, ale i školním věcem, vizuálně vnímat své nejbližší okolí (nejen domov ale i školu, třídu...), rozlišit kladné a záporné chování spolužáků, nebezpečí a bezpečnost chování jednotlivců, umět se radovat ze svých úspěchů i z úspěchů druhých, spolupracovat ve skupině a začleňovat i děti s handicapem (odlišnost národnostní, jazyková, ...), seznámit se s faktem, že mezi námi a s námi žijí i lidé různých ras a etnik s odlišným způsobem života, naučit se mít rád hudbu, zpěv a pohybové hry spojené s písněmi a tancem, umět zacházet s jednoduchými hudebními nástroji – Orffovy nástroje, využít hry na své tělo a písní k odstraňování bariéry v řeči. Dále upevnit v dětské mysli lidové tradice s příjezdem svatého Martina na bílém koni, jako předzvěst dne, kdy chodí Mikuláš, posilovat sebevědomí dětí a odbourávat strach z neznámého, posilovat smyslové vnímání – zrak, sluch, hmat, čich formou pokusů, umět využít jednotlivých zkušeností, získat poznatky o vlivu lidské činnosti na přírodu a chápat kladný a záporný vliv. Připravit se na vliv zimy na člověka a přírodu.

ZIMA

Měsíc prosinec: „KOUZELNÉ VÁNOCE“

1. týden: Zimní svátky
2. týden: Zima v přírodě
3. týden: Zima v poezii, próze a písničkách

Vzdělávací cíle:

Cílem tohoto bloku je pochopit význam rodiny a místo, které dítě v tomto společenství zaujímá, jejich spolupráce a postavení, posilovat kladné sociální chování ve společnosti, rozvíjet komunikativní a kooperační schopnosti a dovednosti, zároveň s tím se seznamovat s tradicemi, národními zvyky a jejich významem, vytvářet v dětech podvědomí o morálních hodnotách, estetickém citění – seznamovat se s kulturními hodnotami, tolerancí a pochopení k druhým lidem, uvědomování si vlastních pocitů, zdokonalovat své schopnosti a koordinaci pohybů, rozvíjet fantazii a tvořivost při výrobě vánočních přání a dárků pro své milé, chápat,

že dělat radost druhým je důležité nejen pro sebe samé, podílet se na vánoční atmosféře ve škole, své třídě, seznámit se s koledami a básničkami spojené se zimními svátky, pozorovat, vnímat krásy zimy, jak zimu prožívají lidé, ale i zvířata, umět hodnotit své city a pocity ze své dobře vykonané práce a ze společné práce, umět se podělit o radost.

Měsíc leden: „KRÁSY ZIMY“

1. týden: Zima až praští
2. týden: Zimní sporty
3. týden: Zima pohádce
4. týden: Voda a její proměny

Vzdělávací cíle:

Cílem tohoto bloku je aktivně se seznamovat s různými druhy zimních sportů, plně si je užívat v zimním počasí, naučit se a upevnit správné dýchání v takovém počasí, rozvíjet psychickou i fyzickou zdatnost, pohybové schopnosti, překonávat obavy z neznámého, poznávat vlastnosti sněhu při různých pokusech a zároveň rozvíjet smyslové vnímání, naučit se vhodně oblékat do různého počasí a prostředí v návaznosti na zdraví, etiku a bezpečnost člověka. Podporovat děti ve zdravé soutěživosti, umět pochválit spolužáka, vyjádřit svůj názor, překonat nepříjemné prožitky z prohry a vyrovnat se s ní, uvědomovat si vlastní tělo, pojmenovat jeho části a základní funkce, porozumět vlivům a zákonitostem zimního období, zároveň rozvíjet slovní zásobu těchto témat, řečové schopnosti, vyjádřit své pocity v závislosti na smyslovém vnímání a zapojit tak nejvíce smyslů, osvojit si praktické dovednosti při oblékání a hře – dodržovat pravidla hry. Díky knize seznámit děti s pohádkami týkající se zimy, rozvíjet tak představivost, slovní vyjádření, plynulost děje a jeho sled podle obrázků, zapojit děti do dramatizace a získat také empatie s hlavními hrdiny. Prozkoumat vlastnosti vody v zimě, zapojit se do pokusů s vodou, sledovat jak se chovají vločky, led, pára i tekoucí voda, připravit se opakováním na zápis do 1. třídy.

Měsíc únor: „LIDÉ KOLEM NÁS“

1. týden: Lidské činnosti
2. týden: Moje tělo
3. týden: Moje rodina
4. týden: Říkadla a rýmovačky

Vzdělávací cíle:

Vzdělávacím cílem tohoto bloku je seznámit děti s různými profesemi, umožnit jim nahlédnout do zaměstnání a dalších aktivit jejich rodičů a umět pochopit význam nejen práce ale i zábavy (volného času) pro člověka, získat podvědomí o důležitosti každého povolání, rozvíjet tak svou představivost, slovní zásobu, překonat ostych a nabrat sebevědomí při rozhovoru s dospělými, naučit se a upevnit zásady slušnosti při vystupování a rozhovoru s kýmkoli, naučit se poznávat různé části těla, uvědomovat si svoje tělo při fyzické námaze, umět se vyjádřit a odstranit zábrany při nepříjemných i příjemných pocitech týkající se vlastního těla, zavést do podvědomí že „Mé tělo patří jen mně“ (prevence zneužívání nebo týrání), umět pochopit rozdíly mezi chlapcem a dívkou, seznámit se s celou svou rodinou a umět pojmenovat a vyjmenovat její členy, rozvinout pocit soudržnosti rodiny a touhu do ní patřit, najít sám sebe –umět vyjádřit pocity, které by měly převládat v milující a ochraňující (dobře fungující) rodině, navodit a rozvinout u dětí potřebu navzájem si pomáhat, pomáhat mladším, starším a nemocným, rodičům v domácnosti, sourozencům, seznámit děti s další dětskou literaturou v návaznosti s říkadly a rýmovačkami, vtáhnout je do světa dětských knih,

najít zálibu ve čtení (prozatím od dospělých), přednesu a vyprávění.

JARO

Měsíc březen: „VESELÉ JARO“

1. týden: Já, kniha a knihovna
2. týden: Divadlo
3. týden: My jsme muzikanti
4. týden: Předjaří v přírodě

Vzdělávací cíle:

V tomto prvním jarním bloku je jako hlavní cíl seznámit děti s tím, co se děje na počátku jara prostřednictvím kulturních zážitků a to od prohlížení knih v třídní knihovničce, vlastních knih donesených z domova a návštěv městské knihovny ve Varnsdorfu v dětském oddělení. Naučit děti zacházet s knihou, najít vztah ke čtení a poslechu vhodné dětské literatury. Předvádět děje a postavy z pohádky. Dále rozšiřovat slovní zásobu týkající se jara a aktivně ji používat, vyjadřovat pocity a prožitky z krajiny na jaře, popisovat některé typické znaky na základě pozorování obrázků a ochotně se zapojovat do připravených programů. Spojovat obraz krajiny s jednotlivými ročními obdobími. Upevnit slušné chování nejen ve škole, třídě, ale i při návštěvě kulturního zařízení – knihovna, divadlo, navodit zásady vhodného oblékání v těchto institucích. Pomocí dětských orfových nástrojů seznámit děti se základy hudební výchovy, co je to píseň, rytmus, znát jednotlivé nástroje a rozeznávat je nejen podle sluchu, zraku, ale i hmatu, umět doprovázet jednoduchou píseň pohybovým doprovodem a orf. nástroji, sluchově rozeznávat jednoduché písně a rozšířit portfolio dětských písní a říkadél zaměřených nejen na jaro. V jarní přírodě pak umět vyhledávat znaky ročního období jara, pojmenovávat typické rostliny, mláďata a domácí zvířata, všimnout si nových věcí okolo nás.

Měsíc duben: „CHRÁNÍM PŘÍRODU“

1. týden: Jaro klepe na dveře
2. týden: Jarní barvy a počítání
3. týden: Svátky jara
4. týden: Květiny na zahrádkách i na louce
5. týden: Mláďata

Vzdělávací cíle:

V tomto dubnovém bloku je cílem seznámit děti s jarními zvyky a tradicemi, upevnit národní zvyky spojené s tímto obdobím pomocí her, vyprávění, zážitků. Rozšiřovat slovní zásobu na dané téma, s chutí poslouchat a zpívat lidové písně za doprovodu hudebních nástrojů, učit se vyjadřovat rytmus prostřednictvím těla a orf. nástrojů, naučit se různá říkadla a rozpočítadla, mít radost z poslechu a přednesu básní a písní. Memorovat jednoduché texty s důrazem na správnou intonaci a rytmus. Pomocí jarních barev a sledování postupného zbarvování přírody dospět ve výtvarné výchově k odstínům základních barev, naučit se barvy míchat a ředit, získat znalosti a upevňovat již poznané o jednoduchých výtvarných technikách jako je malování temperovými a vodovými barvami, batikování textilu nebo jeho savování, rozžehlování voskových barev, zapouštění barev, malování přírodními barvivy (listy, květy, hlína, jíl...). Rozvíjet tak jemnou motoriku, ocenit výtvarné práce vlastní i cizí, respektovat názory ostatních. V matematice tvořit různé soubory z kostek podle různých kritérií, upevnit pojmy méně, více, ubrat, přidat, rozvíjet početní představu podle obrázků, kartiček s jarní tematikou. Naučit se rozeznávat kvetoucí rostliny na zahrádkách a loukách, třídit je na keře, stromy a květiny, mít v podvědomí chování v přírodě a k přírodě. Poznávat

jednoduché, nejnámější rostliny, vnímat jejich tvar, velikost, vůni, barvy, užitnost, krásu a vyjadřovat své pocity při jejich pozorování. Zároveň s tím vnímat i rodící se nový život ve světě zvířat, nová mláďata. Naučit se pojmenovávat je správnými názvy, umět je rozeznávat podle zvuků a přiřadit je k jejich rodičům, seznámit se s nimi v knihách, v pohádkách a pomocí říkadel, domýšlet jednotlivé příběhy se zvířaty, znát jejich charakteristické znaky.

Měsíc květen: „MOJE BARVY JARA“

1. týden: Kde bydlím já a moje rodina
2. týden: Svátek maminek
3. týden: Věci kolem nás – geometrické tvary
4. týden: Malý – velký, dlouhý – krátký...

Vzdělávací cíle:

Cílem tohoto bloku je seznámit děti s místem svého bydliště a jeho blízkým okolím, umět svou adresu, rozpoznat významná a důležitá místa ve svém bydlišti, orientovat se samostatně a bezpečně v blízkém okolí svého bydliště, školy, dopravě a v přírodě. Dále se naučit vnímat své bydliště jako svůj domov a vytvářet si citový vztah k tomuto místu. Dítě si v tomto bloku má najít estetické cítění ke světu, chránit si své bezpečí ve vztahu mezi svými vrstevníky a dospělými. Získat podvědomí o důležitosti členů rodiny, přijmout fakt že maminky hrají v našem životě důležitou roli, snažit se najít všechny faktory, které nás s maminkou sblížují a máme ji proto rády a rozvíjet tak slovní hodnocením a hledáním vhodných slov cit ke své matce, zakotvit v paměti květnový svátek matek. Dále se seznámit s nejčastěji používanými předměty v životě, ať už ve třídě nebo doma, obohatit slovní zásobu o pojmy geometrických tvarů a umět je vyhledávat a aplikovat právě na různé předměty kolem nás. Spolu s tím rozvíjet řečové schopnosti, obohacovat si slovní zásobu o nová slova, především o přídavná jména, o protiklady, pozorovat a vyvozovat lidské vlastnosti ale i vlastnosti předmětů, jejich tvary, velikost, barevnost. Rozvíjet své motorické schopnosti při zacházení s předměty, procvičovat všechny své smysly při poznávání nových skutečností.

LÉTO

Měsíc červen: „HURÁ, PRÁZDNINY JSOU ZA DVEŘMI“

1. týden: Svátek dětí
2. týden: Pohádka, kniha s dětským hrdinou
3. týden: Co už znám, vím a umím
4. týden: Léto je tu

Vzdělávací cíle:

Cílem červeného bloku je spolupodílet se aktivně na přípravě oslav Dne dětí, seznámit se s významem těchto oslav a vnímat radost z prožitého. Rozvíjet své komunikační verbální i neverbální dovednosti při komunikaci s vrstevníky a dospělými, vytvářet si podvědomí o mezilidských vztazích, morálních hodnotách a přizpůsobení se společenskému prostředí, pomoci a umět nabídnout pomoc kamarádovi, nebo o pomoc požádat. Dalším cílem je seznámit se s charakteristikou letního období, všimnout si změn tohoto období, aktivně se zapojovat do letních aktivit, poznat nebezpečí, které skýtá čas nadcházejících prázdnin, ale také volnost pohybu, umět mu zabránit, osvojit si některé druhy letních sportů, zapojovat se do nich a rozvíjet tak své motorické schopnosti. Seznámit se s dětským hrdinou díky knize a naučit se rozpoznávat zlo a dobro, umět zacházet s knihou a vybrat si vhodnou knihu pro sebe (předčtenářské období), seznámit se díky školnímu výletu s novým místem v blízkém okolí, vytvářet si kladný vztah k přírodě, chovat se k ní ohleduplně, zodpovědně a vnímat její krásy, rozšiřovat slovní zásobu časoprostorovými pojmy, umět vnímat čas po prázdninách a

pozitivní naladění na školní rok, kdy se stanu prvňáčkem. Přirozenou cestou a vhodnými aktivitami probrat již poznané a naučené, prokázat tam pohybovou schopnost, rozšířenou slovní zásobu, sebeobslužné činnosti, správný úchop tužky s uvolněným zápěstím, koordinaci ruky a zraku, procvičovat celou škálu barev, matematických pojmů, rozlišování hlásek a dělení slov na slabiky. Pokusit si předat získané dovednosti a schopnosti ostatním, co vše jsme se naučili, zapamatovali a zažili.

Vzdělávání i výchova se prolíná všemi činnostmi a situacemi, které proběhnou přes celý den nejen v přípravné třídě a to tak, aby děti nepřetěžovaly a odpovídaly plně jejich možnostem a schopnostem. Výchovně vzdělávací proces bude průběžně doplňován o prvky pedagogiky Montessori. Ta obsahuje 5 oblastí:

- Praktický život
- Smyslová výchova
- Jazyk
- Matematika
- Kosmická výchova

Praktický život

Cíl – osvojení dovedností v daných oblastech

Vzdělávací oblasti:

Dítě a jeho tělo

Dítě a jeho psychika

Dítě a ten druhý

Dítě a společnost

Hlavní cíle: koncentrace, koordinace pohybů, smysl pro pořádek, samostatnost

Vzdělávací obsah:

- péče o vlastní osobu a své tělo (např.: rámy se zapínáním, zavazování tkaniček, mytí rukou, čištění bot, cvičení se lžičkami, přelévání vody)
- péče o okolí a společnost (prostírání stolu, zametání, příprava svačiny, mytí pomůcek, péče o květiny, péče o zvíře, apod.)
- cvičení sociálních vztahů + zdvořilostní formy chování – přijetí zodpovědnosti ve skupině (potřeba sociálního kontaktu – prosba, poděkování, zdravení, naslouchání, pomoc, slavnost a cvičení ticha)
- cvičení kontroly pohybu + cvičení ticha (rovnovážná cvičení a chůze po čáře – elipse, rozvoj motoriky, koordinace ruka – oko, ztišení se) Vzdelávací oblasti: Dítě a jeho tělo Dítě a jeho psychika Dítě a ten druhý Dítě a společnost
Nepřímé cíle: sensorická zkušenost, radost z činnosti, schopnost odhadu, pocit nezávislosti

Nepřímé cíle: sensorická zkušenost, radost z činnosti, schopnost odhadu, pocit nezávislosti

Smyslová výchova

Cíl - prohlubování smyslového vnímání

Vzdělávací oblasti:

Dítě a jeho tělo

Dítě a jeho psychika

Dítě a ten druhý

Dítě a společnost

Hlavní cíle: podpora rozvoje intelektu na základě konkrétních představ, pomocí kontaktu s prostředím a podrobným zkoumáním tohoto prostředí

Vzdělávací obsah:

- Rozvíjení základních smyslů:
- **Zrak** -poznávání dimenzí - Válečky s úchyty, Růžová věž, Hnědé schody, Červené tyče
- poznávání barev Barevné destičky – základní, doplňkové, odstíny
- poznávání tvarů Geometrická komoda
- **Hmat** - vnímání povrchů - Hmatové desky, Hmatové destičky-páry, Krabice s látkami
- vnímání hmotnosti - Hmotnostní destičky
- vnímání teploty- Termické lahvičky, Termické destičky
- vnímání tlaku- Tlakové válečky
- **Sluch** - Zvukové válečky, Zvonky
- **Čich** - Čichové dózy
- **Chuť** - Chuťové lahvičky
- **Prostorové vnímání** - Geometrická tělesa, Stereognostické sáčky (tajemné sáčky)
- **Pokročilý materiál:** Konstruktivní trojúhelníky: - krabice ve tvaru trojúhelníku - velká krabice ve tvaru šestiúhelníku - malá krabice ve tvaru šestiúhelníku - obdélníková krabice s barevnými trojúhelníky - obdélníková krabice s modrými trojúhelníky Binomická krychle, Trinomická krychle, Barevné válečky bez úchyty
- **Materiál pro přípravná cvičení ke kosmické výchově:** Zoologická komoda, Botanická komoda

Nepřímé cíle: rozvoj slovní zásoby, rozlišování a třídění předmětů, vnímání řádu

Jazyk

Cíl – porozumění jazyku, schopnost kultivované komunikace

Vzdělávací oblasti:

Dítě a jeho tělo

Dítě a jeho psychika

Dítě a ten druhý

Dítě a svět

Dítě a společnost

Hlavní cíle: rozšíření slovní zásoby s porozuměním, seznámení s písmeny a slovy, příprava na psaní a čtení

Vzdělávací obsah:

Pro rozvoj slovní zásoby dětí, kulturu mluveného projevu, správné artikulace, cvičení schopnosti vypravovat a popisovat využíváme různé jazykové hry a cvičení, které jsou běžně používány v mateřských školách.

Pomocí vhodného materiálu a aktivit rozvíjíme dovednosti předcházející čtení a psaní:

- zrakové rozlišování
- ovládání svalů a trénink jemné motoriky
- koordinace ruka – oko
- soustředění, pečlivost, vytrvalost
- naslouchání

Za nejdůležitější cvičení v komunikaci považujeme kultivovat a rozvíjet praktickou každodenní komunikaci mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a dospělými. Vzorem je také komunikace dospělých mezi sebou a směrem k dítěti.

Pro nácvik čtení používáme genetickou metodu. Děti se ve škole seznamují s písmeny. Pracují s pomůckami a materiály, při kterých mohou vnímat rozdíly mezi písmeny více smysly, ke slovům přiřazují konkrétní předměty. Výuka jazyka slouží od počátku také k poznávání světa, proto jsou pro děti připraveny slova a texty ze zajímavými tématy, které dětem dávají smysl.

Pro začátek psaní je nejlépe vystihnout „explozi psaní“ – kdy dítě chce samo psát. Zdokonalování jemné motoriky ruky probíhá ve škole při práci se specifickými materiály.

Materiály podporující rozvoj řeči a materiály k výuce čtení a psaní souvisí s materiálem ke kosmické výchově a navzájem se doplňují.

Montessori materiál: Třísložkové karty, Hláskovací hra, Pohyblivá abeceda, Kovové tvary, Psaní do krupice, Písmenková komoda, Vějíře slov,...

Nepřímé cíle: orientace ve světě, samostatnost a sebeúcta, smysl pro humor

Matematika

Cíl – probudit a podporovat matematického ducha dítěte

Vzdělávací oblasti:

Dítě a jeho tělo

Dítě a jeho psychika

Dítě a ten druhý

Dítě a svět

Dítě a společnost

Hlavní cíle: Rozvoj logického a matematického myšlení

Vzdělávací obsah:

Matematický materiál pomáhá rozvíjet tyto aspekty:

- rozlišení sebe a ostatního
- vnímání délky, šířky a výšky
- vnímání dimenzí
- porovnávání velikostí a forem
- experimentování
- logické myšlení
- konkrétní představy o číslech

Děje se tak skrze smyslový prožitek dítěte, samostatné objevování a experimentování.

Úkolem tohoto materiálu je převádět nevědomou a nestrukturovanou informaci do strukturovaného systému.

Matematika se probíhá ve třech oblastech, které se vzájemně prolínají:

- Počítání do deseti – Červeno-modré tyče, Krabice s vřetenky, Smirkové číslice, Sudá-lichá, Korálkové schody, ...
- Uvedení do desítkové soustavy – Úvodní podnos, Devítková hra, Sequinovy tabulky I+II, Stovková tabulka, Stovkový řetěz, ...
- Početní operace – Hra na banku, Korálková krabice, Dělicí tabulka, Násobící tabulka

Nepřímé cíle: schopnost rozpoznat řád a používat jej v životě

Kosmická výchova

Cíl – chápat souvislosti mezi všemi věcmi a jevy, vytvářejícími jednotný celek

Vzdělávací oblasti:

Dítě a jeho tělo
Dítě a jeho psychika
Dítě a ten druhý
Dítě a společnost
Dítě a svět

Hlavní cíl: Vnitřní motivace dítěte ke zkoumání a poznávání světa.

Vzdělávací obsah:

- Kosmická výchova v našem pojetí představuje integraci témat z biologie, zoologie, botaniky, zeměpisu, čas a historie, informace o vědě, technice a umění. Součástí jsou také dovednosti pohybové, hudební, pracovní a výtvarné, patří sem témata společenská.
- Není důležité, aby se děti naučily vše, co existuje, ale mají mít tolik času, aby se mohly do jednotlivých oblastí ponořit.
- Odpovídání na otázky dětí vychází z celku a vysvětluje se na základě jednotlivých částí, aby děti pochopily souvislosti. Integrace oblastí a témat zahrnutých v kosmické výchově pomáhá dítěti pochopit řád světa, vžít se a existovat v něm, najít své místo a naučit se zacházet se sebou i s okolím.

Tematické celky

Máme pět hlavních tematických celků, které se dále dělí na konkrétní projekty. Plánují se podle obsahu či zaměření od jednoho dne až na několik týdnů. Učitelka si může zvolit libovolný projekt podle potřeb a zájmů dětí, vzniklých situací ve třídě nebo svých záměrů. Na výběru témat se mohou podílet i děti.

Součástí jsou také aktivity zapojující rodiče, přednášky, exkurze či výlet. Před řízenými činnostmi pro všechny děti má přednost individuální přístup k dětem a nabídkové aktivity pro jednotlivce, pro menší či větší skupinku dětí.

Konkrétní materiály obsahují hry, písničky, básně, výtvarné činnosti, obrazové soubory - vytvořené učitelkami k danému tématu, pracovní listy ke kopírování, skládky, texty s informacemi, které k projektu patří a další nápady a náměty, jak obsah prakticky s dětmi realizovat.

Rozdělení tematických celků:

Sluneční soustava
- Vesmír a planety

Planeta Země

- Historie vzniku
- Fyzikální a chemické pokusy
- Ekologie
- Voda a pevnina, mapy

Příroda

- Neživá příroda – půda, voda, vzduch, minerály
- Živá příroda
- Rostliny - části rostlin, funkce, růst
- kvetoucí, nekvetoucí

- plodiny, zemědělství
- Živočiškové - části těla, funkce a růst
 - obratlovci, bezobratlí
 - potravní řetězec

Kontinenty

- Já – rodina – naše město – ČR – Evropa
- Jednotlivé kontinenty

Člověk a jeho kořeny

- Vývoj člověka na Zemi
- Lidské tělo - narození a vývoj
- zdraví+prevence
- sport
- Rytmus roku a zvyky našich předků
- Doprava
- Oblečení a móda

6 EVAULAČNÍ ČINNOSTI

Žáci přípravné třídy nejsou klasifikováni způsobem běžným na základní škole (stupně hodnocení prospěchu a chování, výchovná opatření apod.). Je kladen důraz na pozitivní motivaci a průběžné sledování a hodnocení individuálního vzdělávacího pokroku. Učitelka provádí vstupní, průběžnou a výstupní diagnostiku žáka, při níž sleduje, popisuje a vyhodnocuje rozvoj žákovy osobnosti a jeho vzdělávací pokroky. Dle získaných poznatků navrhuje a v průběhu přípravné třídy realizuje potřebná pedagogická opatření. Hlavním nástrojem diagnostikování je záznamový arch. Mezi další diagnostické metody patří pozorování žáka, rozhovor, analýza žákových prací, didaktické hry a projekty. Každý žák má své portfolio, ve kterém učitelka shromažďuje jeho vytvořené práce. Pedagogické závěry zpracovává učitelka přípravné třídy do pololetní a závěrečné zprávy. Učitelka dbá i na sebehodnocení žáků, vhodným a přiměřeným způsobem je vede k tomu, aby se učili hodnotit výsledky své práce. Zákonní zástupci žáků jsou informováni různými formami, především při individuálních schůzkách; zákonným zástupcům vycházíme vstříc, takže si mohou kdykoli domluvit schůzku s třídní učitelkou nebo využít konzultačních hodin. Na konci školního roku dostanou žáci slovní hodnocení, které vychází z informací shromažďovaných v průběžných hodnotících záznamech učitele.

Techniky hodnocení - pozorování, rozhovory s dětmi, diskuse, osobní portfolia dětí

Hodnocené oblasti

- motorika a grafomotorika
- zrakové vnímání a paměť
- sluchové vnímání a paměť
- vnímání prostoru
- vnímání času
- základní matematické představy
- řeč (myšlení)
- sociální dovednosti
- sebeobsluha a samostatnost
- hra

Autoevaluace

- Průběžné vyhodnocování vzdělávacích činností. Hodnocení práce komplexní a pravidelné.

Metody autoevaluace: průběžné pozorování, vzájemné pozorování učitelů při práci, vyhodnocení v rámci týmových porad